

TRASA Č. 4 – LITOVELSKÉ POMORAVÍ IV

Litovelské Pomoraví

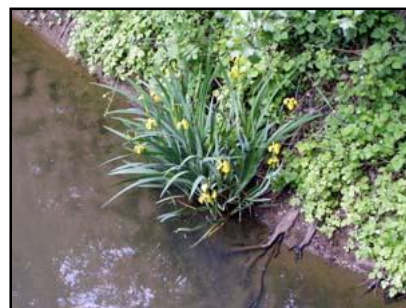

CHKO Litovelské Pomoraví se rozkládá na ploše 96 km². Zaujímá úzký 3 - 8 km široký pruh lužních lesů a luk kolem řeky Moravy mezi městy Olomouc a Mohelnice. Ve středu CHKO leží starobylé královské město Litovel, které propůjčilo chráněné oblasti své jméno. Celé území CHKO leží v Olomouckém kraji, v bývalých okresech Olomouc a Šumperk. Posláním CHKO je trvale zajišťovat zvýšenou ochranu a ekologicky šetrné obhospodařování krajiny údolní nivy

řeky Moravy s mimořádně vysokým soustředěním přírodních hodnot.

Jádro CHKO a současně hlavní přírodovědný fenomén oblasti tvoří vnitrozemská říční delta (přirozeně meandrující tok řeky Moravy, která se větví v řadu bočních stálých i periodických říčních ramen) a navazující komplexy cenných lužních lesů, vlhkých nivních luk a mokřadů. Do Litovelského Pomoraví patří také krasové území vrchu Třesín se známými veřejnosti zpřístupněnými jeskyněmi a oblast chlumních listnatých lesů Doubrava. Okrajově zasahují do CHKO plošně nevýznamné enklávy orné půdy a zastavěná území obcí.

Mezi Mohelnicí a Olomoucí se řeka Morava vine jako modrá tepna širokou nivou. Její vody omývají ploché štěrkové náplavy, jež jsou domovem kulíků říčních a písíků, a strmé břehy, kde své nory hloubí bobři či ledňáčci. Přirovnáme-li Moravu k tepně, pak srdcem oblasti jsou lužní lesy, které společně se systémem tzv. selských hrází plnily již od středověku také protipovodňovou funkci. Nejpozoruhodnějšími biotopy lužních lesů jsou bezesporu periodické tůně, ve

kterých se na jaře vyskytují vzácní korýši - žábřonožky a listonozi. Pro své mimořádné přírodní hodnoty zde bylo vyhlášeno několik maloplošných zvláště chráněných území (NPR Ramena řeky Moravy a Vrapač, PR Litovelské luhy), dále je třeba zmínit komplex mokřadních luk na samém okraji Olomouce (PR Plané loučky a Chomoutovské jezero - významná ornitologická lokalita). Mokřadní část CHKO byla v roce 1993 zařazena do Ramsarského seznamu významných mokřadů. Druhou polovinu oblasti tvoří masiv Doubravy, mírně zvlněná pahorkatina, kde se díky rozumnému hospodaření v minulosti (lichtensteinské panství) zachoval komplex chlumních doubrav. Na jižních svazích nad Moravou (PR Doubrava) dosahují své severní hranice rozšíření četné teplomilné rostliny. Na druhém břehu Moravy se zvedá vápencový Třesín - NPP, výrazná krajinná dominanta severozápadní části CHKO, jež se svými jeskyněmi a teplomilnými společenstvy luk a lesů na jižních svazích kontrastuje s nivou Moravy.)

Základní údaje:

Rozloha: 96 km². Nadmořská výška: 210 (řeka Morava) - 345 m (masiv Doubravy)
Vyhlášení: vyhláška MŽP ČR č. 464/1990 Maloplošná zvláště chráněná území v CHKO: - 2 národní přírodní rezervace - 1 národní přírodní památka - 13 přírodních rezervací - 12 přírodních památek

Dále jsou v působnosti Správy CHKO Litovelské Pomoraví národní přírodní rezervace Strabišov-Oulehla, Špraněk, Zástudánčí a Žebračka a národní přírodní

památky Chropyňský rybník, Křeby, Park v Bílé Lhotě, Na skále, Státní lom, Růžičkuv lom a Hrdibořické rybníky.

Zdroj informací:

<http://www.litovelskepomoravi.ochranaprirody.cz/>

Poděbrady

Přírodní areál „Jezera Poděbrady“, která je součástí CHKO Litovelské Pomoraví, vznikl v nedávné minulosti na území bývalé štěrkovny zaplněné podzemní vodou. Jezero Poděbrady a jeho okolí je dobře známé všem sportovním nadšencům, kteří ho využívají jako přírodní koupaliště, pro pěší a cyklistické výlety, rybolov, věčnění psů, jízdu na koních či kondiční běh. Ačkoliv bylo vytvořeno uměle, začíná mít velký význam pro vlhkomilné rostliny a živočichy. Zvláště v zimním

období se zde vyskytuje spousta druhů vodních ptáků, jsou zde početné populace obojživelníků – skokan skřehotavý (*Rana ridibua*), skokan zelený (*Rana kl. esculenta*), ale i všemi oblíbená rosnička zelená (*Hyla arborea*). Na ostrově uprostřed jezera donedávna bydlela jedna rodina bobra evropského (*Castor fiber*). Roste tu vzácná vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), hrachor bahenní (*Lathyrus palustris*) a ostřice ostrá (*Carex acutiformis*). Z měkkýšů se zde vyskytuje levatka říční (*Physa fontinalis*) a jeden nepůvodní druh z Černého moře, který se přizpůsobil sladkovodním podmínkám – slávička mnohotvárná (*Dreissena polymorpha*). Byla sem zanesena při povodni v roce 1997. Živí se filtrováním vody, kdy jste mohli sami pozorovat postupné pročišťování vody v jezeře v minulých letech. Nyní však jak její početnost klesá, je voda zase zakalená. Slávička likviduje velké chráněné mlže narůstáním na jejich stránkách – tvoří velké shluky z mnoha jedinců na jakémkoliv pevném podkladě.

V okolí areálu jsou velmi vzácné vlhké louky (Přírodní rezervace Plané loučky) o jejichž hodnotách informují samostatné informační panely v rámci několika zastavení zde probíhající naučné stezky „Kol kolem Olomouce“.

Zdroj informací:

Naučná tabule „Přírodní areál Poděbrady“.